

นำเล่า

คุณบอล ลูกศิษย์ตัวโปรดของคุณสมศักดิ์
ได้ะหว่าง โรงเรียนฝึกหัดครูเพื่อการพัฒนา
เห็นเก่งๆอย่างนี้ ยังถือว่าเล็ก อายุแค่ 6 ปี
“ที่นี้จะเป็ลึงกัง ฝืออยู่ประมาณ 20 ตัว
หลักๆคือใช้เก็บมะพร้าว และฝึกการแสดง
เริ่มฝึกตั้งแต่ 3 ปี 5 ปีถึงใช้งานได้
คุณบอลมีนิสัยดี ฉลาด เป็นมิตรกับ
นักท่องเที่ยว”

นำลอง

“บ้านแก่งส้ม” คือบ้านที่ทำแก่งส้มอร่อย”

ลุงหมาดต้า แสงผล หรือ บังหมาด
บอกให้ฟังว่า ในกลุ่มท่องเที่ยวชุมชน
บ้านทุ่งหยีเพ็ง จะมีการคัดเลือกอาหาร
ประเภทนี้ บ้านใหม่ทำอร่อย อย่างบ้านลุง
ขึ้นชื่อเรื่องแก่งส้ม อีกบ้านหนึ่งก็เป็น
บ้านขนมไทย เพราะทำขนมไทยอร่อย
ทำเอาไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยว ลุงเล่า
เสร็จแล้ว ชวนให้ชิมฝีมือ บรรยายที่บ้าน
ที่ร่มรื่น วัตถุประสงค์เก็บเอาจากหลังบ้านและ
ทะเลรสชาติอาหารอร่อยสมคำล่ำลือแล้ว
ก็ได้บรรดาสมาชิกเรื่องเล่าและรอยยิ้ม
เจ้าบ้านมาเสริมทัพ

ข้อปฏิบัติ เมื่อเข้ามาเที่ยวในชุมชน

1. แต่งกายสุภาพ
2. ห้ามดื่มสุรา ของมีเมา
3. ห้ามนำอาหารที่มีเนื้อหมูมาทานในชุมชน
4. ห้ามส่งเสียงดังในช่วงที่ชุมชนประกอบศาสนกิจ
5. เคารพและให้เกียรติในวิถีและวัฒนธรรมชุมชน

เสน่ห์และสีสัน เกาะ ลันตา จ.กระบี่

แผนที่ เกาะ ลันตา

เล่นน้ำและลิสัน ที่ เกาะ ลันตา

ลันตา...เกาะขนาดใหญ่ในทะเลอันดามันที่ไม่ได้มีแค่หาดทรายกว้างเรียบสงบ จุดดำน้ำที่สมบูรณ์และเกาะเล็กเกาะน้อยที่ซุกตัวอยู่ในอ้อมกอดของทะเล อีกด้านหนึ่งของเกาะ คือชายฝั่งทิศตะวันออกที่เต็มไปด้วยเรื่องราวของคนลันตา มีเรื่องเล่า มีชีวิต มีสีสัน มีวัฒนธรรม และการอยู่ร่วมกันของชาติพันธุ์ที่หลากหลาย ชาวเล ชาวมุสลิม ชาวจีน กลุ่มคนไทย 3 เชื้อชาติที่มีที่มาที่แตกต่าง แต่ได้ดำเนินชีวิตอย่างสอดคล้องประสานลงตัว และหากใครเคยมาเที่ยวชมวิถีชีวิตของคนที่นี่ ก็จะได้รู้ว่า อะไรเป็นเหตุผลที่ทำให้ลันตา มีเสน่ห์มากกว่าแค่ทะเล

น่ารู้

ลันตา ลานตาลันตัส ลันตาส ลอนดาลันตุดูชูลาชาดิก คือชื่อเรียกของเกาะลันตา "ลันตา" คือชื่อในปัจจุบัน "ลานตา" แทนภาพหาดทรายที่ละลานด้วยเปลือกหอยที่ขาวเรือในอ้อมมองเห็นเมื่อเข้าใกล้เกาะ ขณะที่ "ลันตัส" และ "ลันตาส" คือภาษาชาวมลายู หมายถึงที่ย่างปลา "ลอนตา" เป็นภาษามลายูถิ่น หมายถึงคนยากคนจน ซึ่งอาจมีนัยยะถึงชาวเลลูกลาไว้อยู่ กลุ่มแรกที่มาตั้งถิ่นฐานบนเกาะ "ลันตุดูชูลา" คือ ชื่อที่ชาวจีนที่มาค้าขายโดยเรือสำเภาใช้เรียกเกาะที่มีภูเขาเรียงเป็นแนวยาว "ปูเลาชาดิก" ก็มีความหมายเช่นเดียวกัน ทว่าเป็นคำชาวมลายู

ชุมชน โต๊ะบาหลี

เพียงไม่กี่ก้าวจากท่าเทียบเรือท่องเที่ยวบ้านศาลาด่าน จะเห็นปากทางสะพานที่มีขุมไม้ไผ่ผูกด้วยผ้าสีสดใส ตัวสะพานทอดยาวสู่ป่าโกงกางริมหาด นี่คือทางเข้าของหมู่บ้านชุมชนโต๊ะบาหลี สะพานที่เชื่อมระหว่างถนนสู่หมู่บ้าน เชื่อมวิถีคนเมืองกับคนเล ระหว่างทางก่อนถึงหมู่บ้านจะเห็นไม้ลักษณะคล้ายคน เป็นไม้ยันต์คุ้มกันภัย เพราะชาวบ้านที่นี่นับถือผีบรรพบุรุษ คำว่า "โต๊ะ" หมายถึง ครูหมอ หรือผู้เฒ่าผู้แก่ คนที่มีวิชาอาคม เมื่อตายไป จะมีการปั้นรูปเคารพไว้ถือนเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่มีทั้งหมด 35 หลังคาเรือน พี่อันหนุ่มชาวโต๊ะบาหลีเล่าให้ฟังว่า "ชาวบ้านที่นี่เรียกตัวเองว่าชาวเล ชาวไทยใหม่ คือชื่อพระราชทาน ส่วน "อุรักลาไย" เป็นชื่อภาษาชาวเลในกลุ่มชาวเล

ด้วยกัน ภาษาชาวเลใช้กันได้หมด อินโดนีเซีย ภาษาเหมือนกัน เคยมีคนอินโดนีเซียมาเที่ยวที่นี่ก็คุยกับชาวบ้านรู้เรื่อง

พี่น้องแล้วด้วยความสุภาพ หลางเดินนำชมหมู่บ้าน อธิบายความแตกต่างของลอบปูและลอบปลาหมึก ชาวบ้านผู้หนึ่งจับกลุ่มกันคัดปลาจากแห ชายหนุ่มช่วยกันทาสีเรือ ผู้เฒ่านั่งคุมหลุมเผาด่าน เด็กวิ่งเล่นกันตามประสา โต๊ะหมอเพิ่งได้ปูม้าและปลาจิ้งม่อง (กระเบนเล็ก) มา 1 ตัว หากถามว่า "สวัสดี" ภาษาชาวเล พูดว่าอะไร ชาวบ้านบอกว่า "อะเกะตะงั ยี่มะ" ถ้ากินข้าวรียัง พูดว่า "มะกันหนะหิ"

นารี

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้พระราชทานชื่อเรียกชาวเลว่า ชาวไทยใหม่ และพระราชทานนามสกุล 5 นามสกุล ได้แก่ ประมงกิจ หาญทะเล ทะเลลึก ขาวน้ำ และช้างน้ำ โดยชาวเลที่ถูกจัดจะเป็น ประมงกิจ สำหรับที่เกาะลันตามี 2 นามสกุล ชาวบ้านสังกะอูจะใช้ ทะเลลึก ชาวบ้านที่โต๊ะบาหลี ไนไร่ และคลองดาว ใช้ ช้างน้ำ

นาล่า

พิธีลอบเรือบ้าง (งานลอบเรือชาวเล) คือการสะเดาะเคราะห์เพื่อให้หมู่บ้านรอดพ้นจากสิ่งชั่วร้าย โดยขออำนาจผีหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้านช่วยขับไล่ และคุ้มครอง มีการสร้าง "เรือบ้าง" เป็นสัญลักษณ์ของพาหนะที่นำสิ่งชั่วร้ายออกไป รวมทั้งใส่เครื่องเซ่น เพื่อให้วิญญาณบรรพบุรุษนำไปใช้ปีหนึ่งจะจัด 2 ครั้งคือช่วงเปลี่ยนผ่านจากฤดูร้อน เป็นฤดูฝน (ขึ้น 15 ค่ำเดือน 6) และจากฤดูฝนเป็นฤดูร้อน (ขึ้น 15 ค่ำเดือน 11) โดยจะมีโต๊ะหมอ เป็นผู้นำพิธีกรรม วันแรก เป็นพิธีต่อเรือโดยใช้ไม้ระกำและไม้ต้นเบ็ดมีพิธีขอขมาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ วันที่ 2 จะต่อเรือจนถึงช่วงบ่าย แล้วแห่เรือจากจุดที่ทำมาไว้กลางหมู่บ้าน กลางคืนมีการทำพิธีตามความเชื่อ วันที่ 3 รุ่งเช้าจะนำเรือออกไปลอยในทะเล ดูช่วงจังหวะและกระแสน้ำให้เรือลอยไปไกลๆ ไม่ให้ลอยกลับเข้าหมู่บ้าน ช่วงกลางวันมีการสร้างไม้ยันต์ ปักไว้รอบหมู่บ้านเพื่อคุ้มกันภัย พิธีนี้ถือเป็นพิธีสำคัญของชาวเล ไม่ว่าใครจะอยู่ต่างถิ่นฐานบ้านเกิดไกลแค่ไหน เมื่อถึงเวลาที่จะกลับมาร่วมงานกันอย่างพร้อมเพรียง

นาลอง

- โปรแกรมท่องเที่ยว 1 วัน ตามวิถีของชาวเล พาชมแหล่งท่องเที่ยวในมุมมองที่แตกต่าง พร้อมอาหารและเครื่องดื่ม
- ชมพระอาทิตย์ตกและหูลมตาสอ/ เกาะจำ/ เกาะหมาและหินปิยะ / นั่งเรือรอบเกาะลันตา/ เกาะบูบู / เกาะตะละเบ็ง
- กิจกรรมตกปลาหน้าดิน (ครึ่งวัน) สอนตกปลาโดยชาวเล เช่น ปลาตะเพียน ปลาเก๋า ปลาหางปาย

ติดต่อ

คุณเดี่ยว ชาวบ้านโต๊ะบาหลี

089-727-6802

เมืองเก่า ลันตา

เมื่อเดินทางมาถึงชุมชนศรีราชา สิ่งที่เราได้คือกลิ่นอาย
ของเมืองเก่า สถาปัตยกรรมบ้านเรือนสองฝั่งถนน
รูปแบบอาคารไม้สองชั้น ชั้นล่างด้านหน้าจะมีทางเดิน
เชื่อมต่อกัน สิ่งที่น่าสนใจอย่างหนึ่งของชุมชนแห่งนี้
คือพิพิธภัณฑ์ชุมชนลันตา ที่เคยเป็นที่ทำการอำเภอ
เกาะลันตาเก่า ลุงทรงธรรม เทพศรีบุญญา เจ้าหน้าที่
ดูแลพิพิธภัณฑ์นำเราเข้าไปดูด้านในตัวอาคาร ซึ่งม
ีความสวยงามแต่เรียบง่ายด้วยอายุกว่า 100 ปี

ภายในแบ่งเป็นสองชั้น จัดเป็นห้องแสดงความ
เป็นอยู่ของชุมชนชาวจีน มุสลิมและชาวเล

สมัยก่อน
รวมถึง
จำลองยุค
ที่การค้าขาย
รุ่งเรืองโดย
เฉพาะการผลิต
และค้าถ่านไม้กับ
ชาวจีน ปีนัง
อินโดนีเซียสิงคโปร์

พิพิธภัณฑ์เปิดวันจันทร์ – เสาร์ เวลา 8.30 น. – 16.30 น.
ติดต่อคุณลุง โทร.093-638-1419

น่าเล่า

ชาวบ้านที่ส่วนใหญ่มีเชื้อสาย
ชาวจีน แวะพูดคุยกับคุณยาย
สุรี อุทัยรัตน์ อายุ 60 ปี
เจ้าของบ้าน ที่ตอนนี้
ปรับปรุงเป็นร้านอาหาร
แต่ภายในอาคารยังคงเป็น
แบบบ้านคนจีนสมัยโบราณ
บรรยากาศดูอบอุ่นเพราะ
ลูกหลานปิดเทอมกลับมา
อยู่กับเฒ่าบ้าน ช่างเฝ้านทางเดินมีห้องเก็บน้ำแข็งโบราณ
สมัยที่เคยทำแพปลา คุณยายเจตนาใส่ให้ฟังว่า พ่อเป็นคน
จีนจากแผ่นดินใหญ่ เดินทางมากับเรือสำเภาที่ขายข้าวสาร
และบรรทุกถ่าน แล้วมาตั้งรกรากที่นี่ ตอนคุณยายอายุ 4
ขวบ เคยเกิดไฟไหม้ครั้งหนึ่ง แต่โชคดีที่บ้านไม่เป็นอะไร
ปัจจุบันพื้นที่ตรงนี้เป็นที่ราชพัสดุ ทางกรมให้คนพื้นถิ่น
ดั้งเดิมจับจองไว้อยู่อาศัย

น่าลอง

สองข้างถนนในเมืองเกาลันตา มีบ้านเรือน
ที่ดัดแปลงเป็นเกสต์เฮาส์เล็กๆ ร้านกาแฟ
เก๋ๆ ของที่ระลึก และร้านอาหารที่ให้
กลิ่นอายความเก่าแก่ของชุมชนผสมกับ
ลมเย็นจากทะเล

เกสต์เฮาส์ :
The Old Time โทร.092-8783718
www.theoldtownlanta.com
Mango House โทร.095-0750927
www.mangohouse.com
ศรีราชาเกสต์เฮาส์ โทร.083-5266223

อาหาร เครื่องดื่ม:
Malee โทร.084-4439581, Shine Talay โทร.084-4438581,
ครัวลันตาใหญ่ โทร.075-697062, เฟรช โทร.075-697306,
ร้านพีศรี โทร.075-697035

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานกระบี่

292 ถนนมหาราช อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 81000

โทรศัพท์ : 0 7562 2163

โทรสาร : 07562 2164

www.facebook.com/wearekrabi

สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวเกาะลันตา

คุณธีรพจน์ กนิษฐ์วัฒน์

137 หมู่ 1 ตำบลลาลาด่าน อำเภอเกาะลันตา

จังหวัดกระบี่ 81150

โทรศัพท์ : 081 8671093

www.facebook.com/kohlantatourismassociation

แผนที่ชุมชนบ้านทุ่งหิเฝิง

ชุมชน บ้านทุ่งห้วยเพ็ง

หมู่บ้านที่อยู่ติดกับผืนป่าชายเลน และลำคลองน้ำเค็ม
ที่ทอดตัวยาวออกสู่ปากอ่าวลันตา วิถีชีวิตชาวบ้าน
ที่พึ่งพาธรรมชาติ พร้อมกับแนวคิดอนุรักษ์ทรัพยากร
ที่มีค่าในการหาเลี้ยงชีพพวกเขามายาวนาน คือชื่อที่
หลายคนรู้จัก ในนามของ บ้านทุ่งห้วยเพ็ง "เมื่อป่า
และคนในหมู่บ้านหายไปกับการท่องเที่ยว เราก็ต้อง
เรียกป่าและคนให้กลับมากับการท่องเที่ยว" เราก็ต้อง

คุณนัท นราธร หงส์ทอง ผู้นำกลุ่มชุมชนท่องเที่ยว
บ้านทุ่งห้วยเพ็ง กล่าวถึงแนวคิดการจัดการท่องเที่ยว
จากปี 2556 มีคณะทำงาน 15 คน ถึงปัจจุบันนี้
มีชาวบ้านที่เข้าร่วมกลุ่มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็น 105 คน

ที่นี่เป็นหนึ่งในหมู่บ้านท่องเที่ยววิถีชุมชนต้นแบบ
ของจังหวัดกระบี่ ในวันนี้กำลังพัฒนาเป็นหมู่บ้าน
สีเขียว กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชนเกิดขึ้นบน
ความเรียบง่าย อบอุ่น และมีสาระตามวิถี
ความเป็นชนชาติมุสลิมบนเกาะลันตา
และสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของ
ชาวทุ่งห้วยเพ็งตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน
และต่อไปในอนาคต

กิจกรรม ในชุมชน

“เที่ยวทุ่งหิเ็ง หมู่บ้านบนเกาะ”

ย้อนรอยเส้นทางลัดสู่ใจกลางป่าโกงกาง
สัมผัสร่องรอยวิถีคนตัดไม้เตาถ่าน

“บ้านทุ่งหิเ็ง วิธีของความสุข”

กิจกรรมเปิดมุมมองการท่องเที่ยวที่สื่อ
ถึงเรื่องราวและความสุขในมุมต่างๆ
ของคนในชุมชน ผ่านนักท่องเที่ยวผู้ที่
มาสัมผัสไปยังสังคม ในชื่อโปรแกรม
ท่องเที่ยวสะกดหู “ทะเล ละคร”
ชาวเกาะ 3 วัน 2 คืน และ 2 วัน 1 คืน

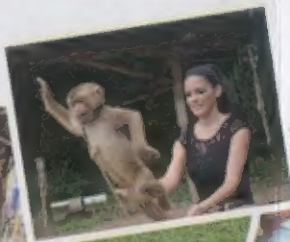

โครงการ “ทะเลเพื่อวันพรุ่งนี้ The sea for tomorrow project”

กิจกรรมสร้างบ้านปลา
ปลูกหญ้าทะเล

“กิจกรรมดูนกทะเล เหยี่ยวแดง นกออก (อินทรีทะเล)”

พักทานข้าวเมนูชาวบ้าน รสจัดจ้าน
ไร้สารปนเปื้อน – แวะศูนย์ฝึกสิงห์เพื่อ
การอนุรักษ์ (โปรแกรม 1 วัน)

ติดต่อสอบถาม

คุณราตรี หงส์ทอง โทร.089-590-9173

ฝ่ายประสานงานและกิจกรรมชุมชน

คุณณกมล ธรรมวัฒน์ โทร.082-415-4380